

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. v právní věci žalobce: **SEVER – Česká lípa, spol. s.r.o.**, se sídlem Okružní 2717, Česká Lípa, IČ: 47310511, zastoupeného Mgr. Magdalenou Kubečkovou, advokátkou se sídlem Haštalská 760/27, Staré Město, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova č. 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 9. 2013, č. j. 59 Af 62/2011 - 60,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 9. 2013, č. j. 59 Af 62/2011 - 60, **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 18. 9. 2013, č. j. 59 Af 62/2011 - 60, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného (*pozn.: o odvoláních původně rozhodovalo Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, jehož působnost přešla na Odvolací finanční ředitelství, přičemž dle § 20 odst. 2 zákona č. 456/2011 Sb. platí, že jsou-li v rozhodnutích vydaných při správě daní uvedeny územní finanční orgány, zde tedy Finanční ředitelství v Ústí nad Labem, rozumí se jimi orgány finanční správy příslušné dle zákona č. 456/2011 Sb., tj. v tomto případě Odvolací finanční ředitelství*) ze dne 19. 10. 2011, č. j. 8090/11-1500-506118, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce (dále jen „stěžovatel“) a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu v České Lípě (dále jen „správce daně“) ze dne 31. 3. 2011, č. j. 35359/11/172912506523, jímž bylo jako opožděné zamítnuto odvolání stěžovatele a zastaveno řízení o odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správce daně o výsledku přezkoumání daňového rozhodnutí ze dne 22. 12. 2010, č. j. 112203/10/172912506523.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, v níž současně požádal o přiznání odkladného účinku. Návrh stěžovatel odůvodnil tím, že jeho jediným majetkem

je dům č. p. 2717 (objekt občanské vybavenosti) situovaný na pozemcích parc. č. 5786/197, 5786/198 a 5786/161, v katastrálním území a obci Česká Lípa, který je rozdělen na nebytové jednotky č. 2717/1, 2717/2, 2717/3, 2717/4, 2717/5, 2717/6, 2717/7, 2717/8 a 2717/9. Vzhledem k tomu, že správce daně evidoval daňové nedoplatky stěžovatele v tehdejší výši 177 204 Kč s příslušenstvím, rozhodl dne 15. 7. 2010 o zřízení zástavního práva ke všem výše uvedeným nebytovým jednotkám. Rozhodnutí o zřízení zástavního práva stěžovatel neúspěšně napadl odvoláním, proto již nabylo právní moci a v současnosti stále vázne na všech bytových jednotkách ve vlastnictví stěžovatele zástavní právo ve prospěch správce daně. Vzhledem k tomu má stěžovatel obavu, že pokud nedojde k odkladu účinnosti rozsudku krajského soudu ze dne 18. 9. 2013 a zejména žalobou napadených rozhodnutí finančních orgánů, bude na něm správce daně vymáhat uhrazení částky 216 060 Kč (tj. daňové povinnosti nově stěžovateli stanovené rozhodnutím správce daně ze dne 22. 12. 2010 v rámci přezkumu daňového rozhodnutí na daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005, č. j. 5438/09/172931500684), a to buď exekucí vedenou formou prodeje uvedeného domu, resp. prodejem jednotlivých nebytových jednotek nebo zpeněžením zástavy na základě rozhodnutí o zřízení zástavního práva ze dne 15. 7. 2010. Prodej předmětného domu (resp. nebytových jednotek) je pro stěžovatele likvidační, neboť jiným majetkem nedisponuje. Dům pořídil z finančních prostředků jednotlivých společníků, jejichž většina užívá nebytové jednotky pro své podnikání. Případný prodej nemovitosti (resp. nebytových jednotek) by proto měl citelný dopad nejen pro stěžovatele (stěžovatel byl založen za účelem pořízení daného domu více fyzickými osobami a v případě jeho převodu na třetí osobu by existence stěžovatele pozbyla významu), tak především pro jeho společníky, kteří by ztratili vliv při správě domu prostřednictvím stěžovatele. Dále vzhledem k tomu, že v rámci exekuce či zpeněžení zástavy by se nemovitost prodala hluboko pod svou tržní cenou, došlo by ke znehodnocení vkladů jednotlivých společníků do společnosti (stěžovatele). Stěžovatel uzavřel, že prodej předmětné nemovitosti v důsledku výkonu rozhodnutí, kterým byla stěžovateli v rámci přezkumu daňového rozhodnutí opět nesprávně stanovena daňová povinnost, by pro něj a jeho společníky znamenal nenahraditelnou újmu, přičemž přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se nepřiměřeným způsobem nedotkne práv třetích osob a není ani v rozporu s veřejným zájmem. K prokázání svých poměrů stěžovatel označil pouze výpis z katastru nemovitostí a rozhodnutí o zřízení zástavního práva ze dne 15. 7. 2010.

Žalovaný se k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. je k přiznání odkladného účinku třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

Kasační stížnost je opravným prostředkem mimořádným, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu a přiznání odkladného účinku vůči pravomocnému rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci. Nemůže být tedy prostředkem - jak fakticky zamýšlí stěžovatel - který by měl odvrátit účinky pravomocného rozhodnutí pouze z důvodu hypoteticky možné věcné nesprávnosti rozhodnutí. Takto extenzivní užití institutu odkladného účinku by vyžadovalo faktické předběžné posouzení pravděpodobného úspěchu kasačních námitek. Přiznáním odkladného účinku se prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno; tímto zákonným postupem ovšem není přiznání odkladného účinku, ale až meritorní výrok o kasační stížnosti.

Na pravomocný rozsudek krajského soudu je proto třeba hledět jako na zákonný a věcně správný, dokud není jako celek zákonným způsobem zrušen, institut odkladného účinku je přitom primárně spjat s žalobou a kasační stížností jakožto nástroji ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě a kasační stížnosti má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce opsal slovy o nepoměrně větší újmě, přičemž důkazní břemeno v souvislosti s hrozbou této újmy nese v nyní posuzované věci stěžovatel a současně ze samotné povahy věci plyne, že další podmínku představuje věcná souvislost mezi žalobou napadeným rozhodnutím správního orgánu (ke kasační stížnosti přezkoumávaným rozsudkem) a hrozbou nepoměrně větší újmy. Nelze proto dovodit splnění předpokladů pro přiznání odkladného účinku ve skutečnostech vztahujících se k jinému rozhodnutí správního orgánu, které má být vykonáno nebo má nést sebou jiné nepříznivé právní následky, než k tomu, které je předmětem konkrétního soudního přezkumu.

Stěžovatel tvrzenou újmu, která by mu mohla vzniknout v důsledku pravomocného rozsudku krajského soudu, spatřuje v negativních důsledcích spojených s realizací zástavního práva dle rozhodnutí správce daně ze dne 15. 7. 2010, popř. v prodeji předmětného domu (resp. nebytových jednotek v něm se nacházejících) nemovitosti k vymožení částky 216 060 Kč podle rozhodnutí správce daně o výsledku přezkoumání daňového rozhodnutí ze dne 22. 12. 2010, č. j. 112203/10/172912506523, což má mít pro něj i jeho společníky likvidační povahu.

Stěžovatel tedy důvodnost podaného návrhu na přiznání odkladného účinku spatřuje v týchž skutečnostech, jako v návrhu podaném před krajským soudem, který usnesením ze dne 20. 1. 2012, č. j. 59 Af 62/2011 - 35, žalobě odkladný účinek přiznal s odůvodněním, že může (přes tehdejší vyjádření žalovaného, že bezprostřední nebezpečí prodeje zástavy nehrozí) dojít ke změně situace a správce daně může zahájit zákonné kroky k vymožení pohledávky formou realizace zástavy. Lze přitom dle názoru krajského soudu předpokládat, že takto získaná hodnota by mohla výrazně převyšovat dlužnou částku.

Stěžovateli by tak prodejem nemovitosti mohla vzniknout nepoměrně větší újma, než by vznikla státu na včas nezaplacené dani.

V řízení o kasační stížnosti tyto závěry krajského soudu převzít nelze, neboť ust. § 73 odst. 2 o. s. ř. spojuje přiznání odkladného účinku pouze s výkonem nebo jinými právními následky žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu a zejména proto, že stěžovatel při podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neprokázal hrozbu vzniku nepoměrně větší újmy jako nezbytné podmínky pro přiznání odkladného účinku.

Podle stěžovatelem předloženého výpisu z katastru nemovitostí je stěžovatel vlastníkem stavby č. p. 2717, objektu občanské vybavenosti, zapsaném na listu vlastnictví č. 4842 pro katastrální území Česká Lípa, v němž se nachází výše označené nebytové jednotky, zapsané na listu vlastnictví č. 12523, které jsou zatíženy „zástavním právem z rozhodnutí správního orgánu“ podle rozhodnutí správce daně o zřízení zástavního práva pro pohledávku ve výši 177 204 Kč.

Podle rozhodnutí správce daně o zřízení zástavního práva ze dne 15. 7. 2010, č. j. 70976/10/172940501486, bylo zástavní právo zřízeno k předmětným nebytovým jednotkám k zajištění pohledávek na dani z příjmu právnických osob ke dni 7. 7. 2010 v celkové výši 177 204 Kč, a to dle rozhodnutí ze dne 29. 11. 2007, č. j. 105164/07/172912/5824, v částce 12 144 Kč splatné dne 3. 1. 2008, dle rozhodnutí ze dne 31. 1. 2008, č. j. 1858/08/172912/5824, v částce 19 440 Kč splatné dne 31. 1. 2008, dle rozhodnutí ze dne 28. 4. 2008, č. j. 54915/08/172912/5824, v částce 53 990 Kč splatné dne 30. 5. 2008, dle rozhodnutí č. j. 24237/09/172912505185, v částce 44 200 Kč splatné 14. 4. 2009, dle rozhodnutí č. j. 24248/09/172912505185 v částce 21 600 Kč splatné 14. 4. 2009 a podle rozhodnutí ze dne 31. 3. 2009, č. j. 42154/09/172912505185, v částce 25 830 Kč splatné 31. 3. 2009.

Součástí spisu krajského soudu jsou rovněž daňová přiznání stěžovatele k dani z příjmů právnických osob za roky 2008, 2009 a 2010, podle nichž je jeho podnikatelskou činností činnost realitní.

Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 10. 2011 bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí správce daně ze dne 31. 3. 2011, č. j. 35359/11/172912506523, jímž bylo jako opožděné zamítnuto odvolání stěžovatele a zastaveno řízení ve věci odvolání proti rozhodnutí správce daně o výsledku přezkoumání daňového rozhodnutí ze dne 22. 12. 2010, č. j. 112203/10/172912506523.

Napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správce daně jsou tedy jen rozhodnutími procesního charakteru, kterými meritorně nebyla stěžovateli ukládána žádná povinnost, jejíž výkon by mohl stěžovateli způsobit jím popisovanou újmu, již z tohoto důvodu nelze návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyhovět.

pokračování

Pro úplnost lze dodat, že jestliže stěžovatel dovozuje vznik tvrzené újmy z důsledků možné realizace zástavního práva zřízeného na jeho nebytových jednotkách rozhodnutím správce daně o zřízení zástavního práva ze dne 15. 7. 2010, nebylo by možné ani v této souvislosti jeho návrhu na přiznání odkladného účinku přiznat důvodnost, neboť tuto realizaci zástavního práva stěžovatel spojuje s eventuálním vymáháním částky 216 060 Kč jako nově stanovené daňové povinnosti dle rozhodnutí ze dne 22. 12. 2010, č. j. 5438/09/172931500684), které však nebylo (a s ohledem na dobu jeho vydání ani nemohlo být) exekucním titulem pro nařízení výkonu rozhodnutí zřízením zástavního práva rozhodnutím správce daně ze dne 15. 7. 2010. Dané zástavní právo tedy s nyní projednávanou věcí nesouvisí.

Ostatně, namítá-li dále stěžovatel, že případný prodej jeho domu (resp. bytových jednotek) v rámci výkonu rozhodnutí k vymožení částky 216 060 Kč by pro něj měl likvidační charakter, nijak své tvrzení nedoložil. Stěžovatel jen obecně tvrdí, že nedisponuje žádným majetkem, ale s výjimkou prokázání vlastnictví daných nemovitostí blíže svou aktuální příjmovou a majetkovou situaci nedokládá, proto ji ani zdejší soud není schopen objektivně posoudit. K tomu je rovněž vhodné uvést, že sám stěžovatel tvrdí, že jeho nebytové jednotky ke své samostatné podnikatelské činnosti používají jeho společníci, neuvádí však, na základě jakého důvodu k užívání těchto prostor dochází (např. na základě nájemních smluv apod.) a jakých příjmů z tohoto titulu dosahuje. Při posouzení možných likvidačních důsledků napadeného rozhodnutí žalovaného pro stěžovatele pak nelze vyjít ani z daňových přiznání stěžovatele k dani z příjmů právnických osob za roky 2008, 2009 a 2010 (včetně rozvah ve zjednodušeném rozsahu), které jsou součástí spisu krajského soudu, neboť neodráží jeho současné ekonomické poměry, které mohou být značně odlišné.

Při posouzení majetkových poměrů stěžovatele, který likvidační důsledky dovozuje z možného vymáhání částky 216 060 Kč správcem daně, je třeba také poukázat na to, že jeho základní kapitál podle výpisu z obchodního rejstříku činí 6 090 000 Kč, tedy částku mnohonásobně přesahující předmětnou daňovou pohledávku. Rovněž proto nelze bez dalšího ani dovodit, že by pro stěžovatele vymáhání předmětné částky skutečně mohlo mít likvidační následky, jak tvrdí.

V této souvislosti je dále vhodné opět jen pro úplnost poukázat na to, že při případném nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitých věcí jsou nejen soudy, ale i správní orgány povinny se zabývat také tím, zda k vydobytí pohledávky nepostačuje výkon rozhodnutí jiným způsobem než prodejem celé nemovitosti (příkazáním pohledávky, prodejem movitých věcí, prodejem jen jedné či několika nebytových jednotek a nikoli celého domu apod.) a zda daný způsob výkonu rozhodnutí není zřejmě nevhodný.

Z důvodů výše uvedených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2013

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu